

Зельда

КУПИТИ

Про книгу

Коли 1918 року безтурботна південна красуня Зельда Сейр знайомиться з Ф.Скоттом Фіцджеральдом на танцях у заміському клубі, їй лише 17, а він молодий лейтенант. Незабаром Зельда закохується в Скотта наперекір усім, хто не вірить, що писанина колись принесе цьому амбітному авторові гроші чи славу. Коли перший роман Скотта побачить світ, Зельда сяде на потяг до Нью-Йорка, щоб одружитися й прожити життя з омріяним чоловіком. Епоха джазу приготувала для них неймовірний успіх і визнання, які зроблять Скотта й Зельду легендами свого часу.

THE NEW YORK TIMES BESTSELLER

Тері́з Енн Фаулер

Зельда

Тері́з Енн Фаулер

Зельда

Коли 1918 року безтурботна південна красуня Зельда Сейр знайомиться з Ф. Скоттом Фіцджеральдом на танцях у заміському клубі, їй лише 17, а він молодий лейтенант. Незабаром Зельда закохується в Скотта наперекір усім, хто не вірить, що писанина колись принесе цьому амбітному авторові гроші чи славу. Коли перший роман Скотта побачить світ, Зельда сяде на потяг до Нью-Йорка, щоб одружитися й прожити життя з омріяним чоловіком. Епоха джазу приготувала для них неймовірний успіх і визнання, які зроблять Скотта й Зельду легендами свого часу. У Нью-Йорку, Голлівуді, Парижі й у французькій Рив'єрі вони стануть незмінними учасниками безкінечної вечірки Втраченого покоління, зустрінуть Ернеста Гемінґвея, Сару і Джеральда Мерфі та Ґертруду Стайн. Усе здаватиметься таким новим і таким можливим, та навіть вечірки Джея Гетсбі не тривають вічно. Хто така Зельда, крім того, що дружина відомого — а іноді й безславного — чоловіка? З блискучою проникливістю і винахідливістю Тері́з Енн Фаулер подає нам чарівну історію Зельди так, наче Зельда їй сама усе розповіла.

«Це інтимний портрет яскравого публічного шлюбу, що водночас представляє голос Зельди Фіцджеральд у цій зворушливій історії життя, прожитого в яскравих декадентських фарбах».

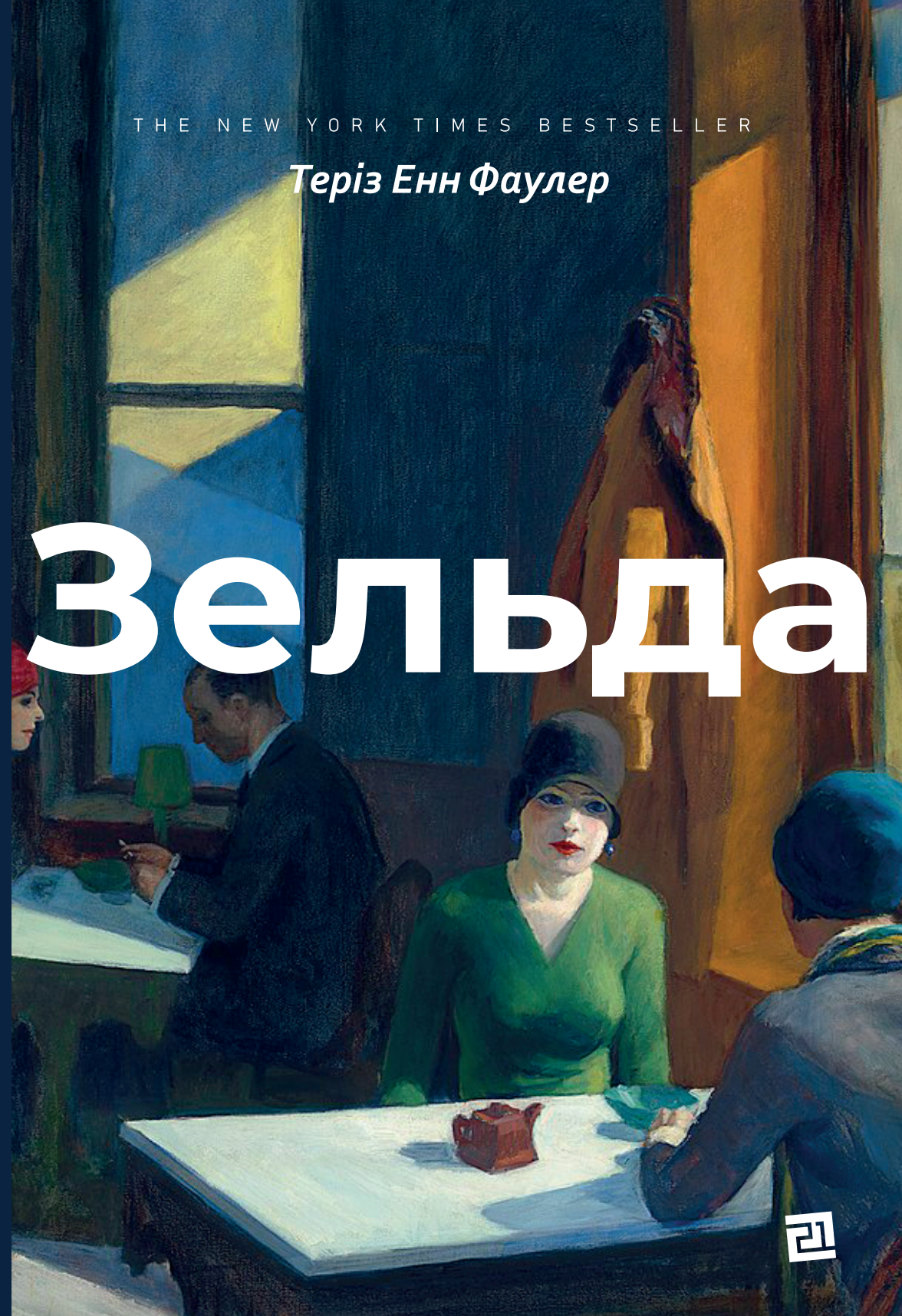
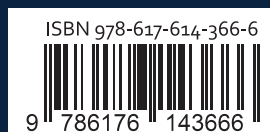
The Historical Novel Society

«Ви почуватиметеся наче в Парижі на вечірці із Зельдою».

The Examiner

«Чудово написана літературна розвага, не біографія, а радше історія кохання, дія якої відбувається в епоху джазу».

The Daily News

Фаулер Теріз Енн

Зельда / Теріз Енн Фаулер ; переклад з англійської Юлії Любки. –
Чернівці : Книги – XXI, 2022. – 464 с.

ISBN 978-617-614-366-6

Усі ми знаємо про історію бурхливого кохання Френсіса Скотта Фіцджеральда й Зельди Сейр, про атмосферу нестримних і бурхливих 20–30-х років в Америці й Парижі, про покоління джазу й богемне товариство Фіцджеральдів, Гемінґвея, Ґертруди Стайн, Вірджинії Вулф. Але знаємо про це переважно з розповідей і книжок чоловіків. Роман «Зельда» пропонує іншу перспективу: це історія життя Зельди, яка закохалася в Скотта й разом із ним творила ту епоху. Написана чудовим легким стилем, ця драматична й заснована на документальних фактах оповідь відкриває нам захопливий, але й суперечливий світ слави, успіху, амбіцій і водночас невпевненості в собі, любові та зрад, нестримного драйву і хвороби. Нарешті Зельда Фіцджеральд здобуває власний голос і виходить з тіні свого чоловіка на перший план історії. Вона на це заслужила.

Усі права застережено. Жодну частину цього видання не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі без письмового дозволу видавництва.

Copyright © 2013 by Therese Anne Fowler. All rights reserved.
Published by agreement with Trees and Flowers Media, Inc., c/o Wendy Sherman Associates, New York, U.S.A., through Jenny Meyer Literary Agency, New York, U.S.A.

На обкладинці використано картину Едварда Гоппера *Chop Suey*.

© Книги – XXI, 2022,

видання українською мовою

© Юлія Любка, 2022, переклад

© Анна Стьопіна, 2022, обкладинка

ISBN 978-617-614-366-6

THE NEW YORK TIMES BESTSELLER

Тері́з Енн Фаулер

Зельда

З англійської переклала Юлія Любка

1 zryby
Zerogi

ПРОЛОГ

Монтгомері, штат Алабама

20 грудня 1940

Дорогий Скотте,

«Любов останнього магната» – чудова назва для твого роману. Що на це каже Макс?

Я подумала, що, мабуть, зважуся на переліт, аби побачити тебе на Новий рік. Якщо маєш змогу, надішли мені якихось грошей. Оце так у нас пара – ти з хворим серцем і я з хворою головою. Але разом, можливо, ми чогось варті. Я привезу тобі сирне печиво, ти так його любиш, а ти читатимеш мені те, що вже написав. Я знаю, що це буде чудовий роман, Скотте, найкращий із усіх, які ти писав донині.

Лист виявився коротким, тож я встигаю надіслати його сьогодні до закриття пошти. Не барися з відповіддю.

Віддана тобі,

Зельда

Якби я могла втиснути себе в цю поштову скриньку, я б вирушила слідом за листом у Голлівуд, до Скотта, просто до дверей наступної сторінки нашого майбутнього. У нас завжди була наступна сторінка, зрештою, вагомих причин її не починати

в нас немає. Якби ж тільки люди могли подорожувати так само легко, як слова. Хіба це було б не чудово? Якби ж нас так само легко можна було виправити.

Дзенькаючи ключами, підходить керівник поштового відділення – час зачинятися.

– Як ви, міс Сейр? – запитує він, хоч і чудово знає, що я місіс Фіцджеральд ще з 1920 року.

Цей Сем – чистокровний алабаонець, і «Сейр» із його вуст звучить як «Се-я». А я, так довго живучи деінде, навчилася таки якось вимовляти ці задні приголосні.

Я запхала руки в кишені светра й рушила до дверей.

– Краще, ніж будь-коли, Семе. Дякую. Сподіваюся, ви теж. Він притримав для мене двері.

– Бувало й гірше. Що ж, гарного вам вечора.

Мені теж бувало гірше. Значно гірше, і Сем знає про це. Усі в Монтгомері про це знають. Я бачу, як вони витріщаються на мене на ринку, на пошті чи в церкві. Люди перешіптують про те, як я збожеволіла, як мій брат збожеволів, як сумно бачити те, що діти судді Сейр руйнують його спадок.

«Це все передалося від матері», – перешіптуються вони, хоча головний злочин моєї мами був у тому, що вона приїхала з Кентакі й була такою розсудливою та метикуватою, як ніхто з них, – але тепер мені здається, що не так багато це й означає.

Надворі сонце вже сховалося за горизонтом, утомлене від цього дня, утомлене від цього року й так само готове розпочати все з нуля, як і я. Коли Скотт отримає мій лист? Коли я отримаю відповідь? Завтра передусім куплю квиток на літак, якщо вдасться. Настав час і мені потурбуватися про Скотта.

Час.

Розкіш, якої ми раніше мали так багато, що розтринькували її на цілодобові похмілля й беззмістовні походеньки з людьми, яких я вже давно забула, тепер стала настільки цінною, що

ми й увияти ніколи не могли. Надто багато дорогих нам людей зруйнували себе або загинули. Від катастрофи людину захищає тільки везіння. Не любов. Не гроші. Не віра. Не чисте серце й не добрі справи. Але й не погані теж, якщо на те пішло. Кожного з нас можуть підкосити, розбити, принизити, знищити.

Візьміть, наприклад, мене. До квітня цього року, коли я переїхала сюди, до мами, я провела шість років, змінюючи одну за одною лікарні, намагаючись вилікувати свій розбитий мозок і зламаний дух. Скотт тим часом поневірявся різними готелями, нічліжками й містами, завжди неподалік від мене, доки Голлівуд знову не поманив його, і я переконала Скотта поїхати. Покращень було мало: уже три роки він бореться з алкоголем і керівництвом студій. А цього місяця, раніше, він пережив легкий серцевий напад.

Хоча я й підозрюю, що в нього там хтось є, він постійно мені пише й завжди закінчує свої листи «З найщирішою любов'ю...». Свої листи до нього я підписую «Віддано твоя...». Навіть тепер, коли ми вже шість років як не живемо за однією адресою, коли він розливає своє світло над якоюсь захопленою ним дівчиною, яка неодмінно вважає, що врятувала його, наші слова щирі. Але ось що ми маємо тепер. Ми такі, які є. Це навіть близько не те прекрасне, що в нас було колись, але й не те жахливе, що ми також уже мали.

Мілдред Джеймсон, моя вчителька шиття в середній школі, гукає мене зі свого ганку, коли я проходжу повз:

– Зельдо, скажи, коли вже твій хлопчина повернеться по тебе?

Ми зі Скоттом у цьому місті знаменитості. Тутешні люди весь цей час стежили за кожним нашим кроком, вирізаючи газетні статті про нас, критикуючи події та дружні зв'язки, такі ж вигадані, як наша зі Скоттом проза. Зупинити плітки неможливо, боротися з ними також навряд, тож мимоволі вчишся їм підігравати.

– Він пише новий кіносценарій, – даю їй сексуальнішу за правду відповідь, що він покінчив зі студіями – як стверджує, назавжди – і тепер зосереджується тільки на книжці.

Мілдред посувається до поручнів.

– Ви не можете ще одне Різдво провести окремо! – Її сиве волосся заколите шпильками й покрите тонким шарфом. – Передай йому, хай не бариться, заради бога, і скажи, хай візьме того красивого Кларка Гейбла в кіно. Господи, як я люблю Ретта Батлера!

Я киваю і кажу:

– Передам.

– Обов'язково передай. І нехай поспішає. Ніхто з нас не стає молодшим.

– Упевнена, він працює щосили.

За вечерею на честь Джеймса Джойса, яку ми відвідали в Парижі 1928 року, Скотт нарікав на мляві продажі «Гетсбі» й розповідав про те, що поволі починає писати нову книжку. Джойс теж казав йому, що неквапливо просувається з новим романом, сподівається завершити через три-чотири роки.

– «Роки», – не вгамовувався повторювати Скотт, не уявляючи, що мине цілих дев'ять дивних і бентежних років після «Гетсбі» перед тим, як з'явиться наступна книжка.

І знову минуло шість років, але я переконана, що незабаром він закінчить свій роман. Після всього, що він пережив, після всіх розчарувань, усіх образ *цей* роман його відродить – не лише для читачів, але й для самого себе.

Нещодавно він написав мені:

Я знайшов назву: «Любов останнього магната». Що думаєш? Тимчасом я закінчив Ернестів «По кому подзвін». Цей – не такий добрий, як його попередній, що пояснює, чому в Голлівуді за нього дали більше ста тисяч. Разом із

п'ятдесятьма штуками, які він отримає за Книгу місяця – і він просто купається в грошах, які нам ніколи й не снилися (хоч грали ми чудово). Доволі разючі зміни відтоді, як він міг дозволити собі лише ті жакливі кімнати над лісопилкою в Парижі, пам'ятаєш?

Ернест. Скотт вважає, що всі ми – він, Гемінгвей і я – в однаковому становищі. Сказав, що нова книжка прийшла йому з підписом: «Скотту, з любов'ю і повагою». Йому було дуже приємно. Я могла відповісти, що Гемінгвей може дозволити собі бути великодушним, але не стала. А чому б і ні, якщо тепер, за його мірками, ми всі там, де завжди мали бути?

Скотт продовжував:

Щойно натрапив на членську картку заміського клубу Монтгомері, з 1918 року видану лейтенанту Ф. С. Фіцджеральду... Пам'ятаєш того хлопця? Нахабний, сміливий, романтичний – бідолаха. Шалено закоханий у писання, у життя і в одну особливу дебютантку з Монтгомері, яку всі дрібніші хлопці вважали недоступною. Його серце ще досі не отямилося.

Цікаво, я і ти, ми геть пропали? Так вважає більшість, але в тебе були досить гарні вісім місяців після лікарні, та й мої перспективи поволі стають кращими. Я не торкався алкоголю з минулої зими, уявляєш?

Але, Зельдо, мабуть, ти все б віддала, щоб повернутися на початок, стати знову тими людьми, для яких майбутнє було таким свіжим і подавало стільки надій, що здається: не зробити все правильно було просто неможливо?

Боже милый, як я сумую.

Я б хотіла сказати всім тим, хто вважає, що ми пропали і що Скотт остаточно втрачений, а я всі клепки розгубила: *«Придивіться»*.

Придивіться – і ви побачите щось надзвичайне, містифікуюче, щось справжнє і правдиве. Ми ніколи не були тими, ким здавалися.

Частина I

Як ви знатимете, наскільки високі,
якщо не стрибнете вище власної голови?

Т. С. Еліот

1

Уявіть собі ранок наприкінці червня 1918 року. Час, коли Монтгомері вдягає свою найкрасивішу весняну сукню і зрошує себе вишуканими квітковими парфумами – такі ж вибрала б того вечора і я. Наш просторий, зведений у вікторіанському стилі будинок на Плезант-авеню повитий білим жасминовим цвітом і фіолетовим розмаєм квіток ранкового сяйва. Була субота, ще не розвиднилося, було хмарно. Птахи купчилися на гілках великої магнолії і співали так гучно, ніби брали участь у пробах на роль солістів у Недільному хорі.

Я дивилася з вікна біля задніх сходів, як повільна шкапа тягне за собою трухлявий віз. За ним крокували дві кольорові жінки й вигукували назви овочів. «Буряк! Солодкий горошок! Ріпа!» – співали вони гучніше за птахів.

– Агов, Кеті, – промовила я, заходячи в кухню, – там Бесс і Клара, ти що, не чуєш?

На широкому дерев'яному столі стояла таця, вкрита кухонним рушником.

– Без нічого? – з надією спитала я, простягаючи руку до печива під рушником.

– Із сиром. Ану припиніть кривитися, – сказала вона, відчиняючи двері, щоб помахати подругам. – Сьогодні нічого не треба, – вигукнула вона їм і, повертаючись до мене, мовила: – Не можна їсти лише персикове варення щодня.

– Старенька тітка Джулія казала, що тільки його солодкий смак не дає моєму дияволу вилазити назовні, – я відкусила шматок печива і з набитим ротом додала: – Пан та Пані все ще сплять?

– Вони обоє у вітальні, про що, підозрюю, вам відомо, оскільки ви скористалися задніми сходами.

Я відклала печиво, щоб підгорнути синій пояс моєї спідниці ще раз, оголивши ще на дюйм шкіру на моїх непокритих щиколотках.

– Ось так.

– Мабуть, мені все ж варто взяти варення, – хитаючи головою, промовила Кеті. – Ви ж збираєтеся взутися, правда?

– Надто спекотно. І якщо піде дощ, туфлі промокнуть, пальці зморщатся і з них облізе шкіра. І тоді мені доведеться ходити босоніж, а цього я не можу собі дозволити. Мені сьогодні ввечері танцювати соло.

– Мама мене б відшмагала, якби я з'явилася в такому вигляді на людях, – фиркнула Кеті.

– Неправда, тобі тридцять років.

– Гадаєте, це має значення?

Я подумала про те, як мої батьки все ще дають поради та вичитують моїх трьох сестер і брата, більше ніж на сім років старших за мене, – усі цілком дорослі люди вже з власними дітьми. Усі, крім Розалінд. Ми називаємо її Тутсі. Вона зі своїм чоловіком Ньюманом, який воював у Франції, як і Джон, чоловік моєї сестри Тільде, не поспішали заводити дітей. Або ж діти не поспішали заводитися в них. Я згадала, як бабуся Мусідора, коли жила з нами, не припиняла роздавати поради татові щодо всього на світі – від його стрижки до судових рішень. Отже, потрібно було втекти від батьків і триматися подалі.

– У будь-якому разі не зважай, – промовила я, йдучи до задніх дверей, передчуваючи свою втечу. – І оскільки мене ніхто не помітив...

– Крихітко! – Я аж підстрибнула, почувши мамин голос, що лунав із коридору позаду. – Заради бога, де твої панчохи й туфлі?

– Я саме йду...

– До своєї кімнати вдягнутися. Навіть не намагайся вийти в місто в такому вигляді!

– Даруйте, я щойно згадала, що в нас закінчується ріпа, – сказала Кеті й одразу зникла.

– Не в місто, – збрехала я. – У сад. Готуватися до сьогоднішнього виступу, – і, витягнувши руки, стала в граційне пліє.

– Так, чудово, – відповіла мама, – проте я впевнена, що часу на репетицію немає. Хіба ти не казала, що о дев'ятій починаються збори Червоного Хреста?

– Котра година? – я повернулася, щоб глянути на годинник, він показував за двадцять дев'яту. – Треба взуватися й бігти!

– Прошу, скажи, що ти в корсеті, – кинула вона мені вслід.

Сонна Тутсі стояла в коридорі нагорі, все ще вдягнена в нічну сорочку, зі скуйовдженим волоссям: «Що відбувається?».

Коли Ньюман восени вирушив воювати під проводом генерала Першинга у Францію, Тутсі переїхала жити до нас, доки він не повернеться.

– Якщо він повернеться, – казала вона сумно й отримувала суворий погляд від тата, якого всі ми називали Суддею, бо він був верховним суддею штату Алабама.

– Прояви якусь гідність, – сварив він її у відповідь, – незважаючи на те, як усе закінчиться, служба Ньюмана робить честь Півдню.

– Татку, заради бога, ми в двадцятому столітті, – відповідала вона.

Тепер я звернулася до неї:

– Її Величність вважає, що моему вбранню не вистачає ще одного шару.

– Крихітко, справді, якщо ти вийдеш у люди без корсета, чоловіки подумають, що ти...

– Аморальна?

– Так.

– А може, мені байдуже, – відповіла я. – Все одно тепер усе інакше. Військова промислова рада веліла не носити корсетів.

– Вона наказала *не купувати* їх. Але гарна спроба, – вона пішла за мною в мою кімнату. – Навіть якщо тебе не хвилюють суспільні норми, подумай про себе. Якщо Суддя дізнається, що ти вийшла з дому напівгола, він із тебе шкуру здер.

– Я намагалася думати про себе, – сказала я, знімаючи блузку, – але тут раптом втрутилися всі ви.

Мама ще досі була на кухні, коли я затупала сходами вниз.

– Оце вже краще. Тепер ще спідниця, – мовила вона, вказуючи на мою талію.

– Мамо, ні. Вона заважає, коли я біжу.

– Просто поправ її, будь ласка. Я не дозволю тобі спаплюжити славне ім'я Судді тільки для того, щоб ти кудись дісталася швидше.

– У такий ранній час надворі ще нікого немає, крім прислуги, і взагалі – коли ти стала такою педантичною?

– Це питання пристойності. Тобі сімнадцять років...

– Вісімнадцять, буде через двадцять шість днів.

– Так, тим паче, – відповіла вона. – Саме час припинити поводитись, як хлопчисько.

– Тоді вважай, що я модниця. У журналі «McCall's» пишуть, що лінія подолу поволі піднімається.

Вона вказала на мою спідницю:

– Але не так високо.

Я поцілувала її в запалу щоку. Жодні креми й пудри не могли приховати плину часу на маминому обличчі. Незабаром їй виповниться п'ятдесят сім. Її вік виказували вкриті

зморшками лице, висока зачіска й уперте бажання носити вбрання винятково з високою талією і довжелезними, до підлоги, спідницями епохи короля Едварда. Вона навідріз відмовлялася приймати щось нове.

– Війна триває, – казала вона так, наче це все пояснювало.

Ми з Тутсі так пишалися, коли на Новий рік вона відмовилася від свого турнюра.

– Бувай, мамо, – сказала я, – не чекай мене на обід, я йду з дівчатами в закусочну.

Щойно зникнувши з її поля зору, я сіла в траву і стягнула з себе взуття й панчохи, аби звільнити пальці. Шкода, що свободу здобути не так легко.

Удалині вдарив грім. Я йшла в бік Декстер-авеню – головної артерії нашого міста, що веде прямо до вдягненого в купол і підпертого колонами Капітолію – найбільш вражаючої споруди, яку я будь-коли бачила. Наспівуючи «Танець годин», під який мені доведеться сьогодні виступати, я бігла вистрибом поміж запашної скошеної трави, вологого моху та квітучої катальпи.

Тоді балет був моєю єдиною справжньою любов'ю, що почалася тієї миті, коли мама записала мене дев'ятирічну в танцювальну школу професора Вайснера. Це була чергова невдала спроба відучити мене від вештання дахами й деревами. У балетній музиці й па була радість і драма, пристрась і романтика – усе, чого я прагнула від життя. Костюми, історії, гра давали шанс стати чимось більшим, ніж просто наймолодшою з сестер Сейр – завжди останньою в черзі, тією, що прагне нарешті стати достатньо дорослою, аби стати *достатньо дорослою*.

Щойно я минула перехрестя вулиць Мілдред і Сейр – так, вулиці, названої на честь моєї родини, – крапля впала мені на

щоку, потім ще одна – на лоба, аж раптом Бог розкрутив кран на повну потужність. Я побігла до найближчого дерева і стала під кроною, щоб бодай якось сховатися від зливи. Дощ несамовито сік по листках, лило звідусіль, і я за мить змокла. Мені ніде було сховатися, тож я просто йшла далі, уявляючи, що дерева – танцівники, а я виконую роль сироти, яка нарешті звільнилася з полону могутнього чаклуна. Я уявляла, що загубилася в лісі, але, як належить усім найкращим балетам, невдовзі мав неодмінно з'явитися принц.

Біля широкого круглого фонтана на розі вулиці Корт та Декстер-авеню я обіперлася на перило і струсила своє неслухняне волосся від води. Кілька брудних від болота авто та трамваїв із брязкотом проїхали повз, доки я вирішувала, чи не краще буде жбурнути свої вологі панчохи з черевичками у фонтан, ніж носити мокрими. А потім подумала, що «вісімнадцять – за двадцять шість днів», і вдягнула ті кляті речі назад.

Більш-менш пристойно вдягнена, я попрямувала вулицею до офісу Червоного Хреста, що розташувався серед магазинів на південному боці Декстер-авеню. Хоча дощ уже поволі вщухав, тротуари все ще залишалися порожніми – на радість мамам, лише кілька людей стали свідками мого розтріпаного вигляду. «Які ж дивні речі турбують її, – подумала я, – як, власне, й усіх інших жінок». Ми, дівчата, повинні дотримуватися стількох правил пристойності! Рівна постава. Рукавички. Ненафарбовані (й неціловані) губи. Спідниці-плісе, скромні висловлювання, опущений погляд, цнотливі думки. Як на мене, повна нісенітниця. Я подобалася хлопцям саме тому, що плювалася паперовими кульками, розповідала непристойні жарти й дозволяла їм цілувати мене, якщо вони гарно пахли й хотіли цього. Мої стандарти базувалися на здоровому глузді, а не на логіці стада. *«Вибач, мамо. Ти ще краща за інших».*

Близько двадцяти добровольців зібралося біля Червоного Хреста, більшість були моїми друзями й навіть не повели бровою, побачивши мене в такому вигляді. Тільки моя найстарша сестра Марджорі, яка саме метушилася з брошурками й випічкою, зчинила галас.

– Ти жахливо виглядаєш, дівчинко! Ти що, не вдягала капелюха? – вона спробувала поправити моє волосся, потім здалася й додала: – Це безнадійно. Тримай, – вона простягнула мені кухонний рушник. – Витрися. Якби нам не були настільки потрібні волонтери, я б відправила тебе додому.

– Не переймайся, – сказала я, протираючи рушником волосся.

Вона б усе одно хвилювалася, я це знала. Їй було чотирнадцять, коли я народилася. Вона практично була моєю другою мамою, доки не одружилася сама й не переїхала в інший будинок за два квартали від нашого, але до того часу звичка, звісно ж, пустила коріння. Я повісила рушник їй на шию і пішла займати місце.

Елеанор Браудер, на той час моя найближча подруга, тримала мені місце навпроти себе за одним зі столів у довгих рядах. Праворуч від мене була Сара Мейфілд – ми називали її Сарою номер два, бо Сарою номер один була наша безтурботна Сара Гаардт, яка нині поїхала в коледж у Балтимор. Сара номер два була в парі з Лів'є Гарт, чиє блискуче волосся кольору червоного дерева нагадувало волосся іншої моєї подруги – Таллулі Бенкгед. Таллу та її блискуче темне волосся виграли конкурс краси «Picture Play», коли нам було п'ятнадцять, і тепер вона перетворювала цю перемогу на акторську кар'єру в Нью-Йорк Сіті. Попри любов до Монтгомері, я заздрила їй та її волоссю, адже їхнє життя було сповнене подорожей і лоску, та, звісно, ніхто не вказував Таллу, якої довжини має бути її спідниця.

Очікуючи на початок зібрання в задушливому приміщенні, ми, дівчата, розмахували віялами. Кімната зі стінами

абрикосового кольору була обвішана постерами Червоного Хреста. Один із таких плакатів зображав плетений кошик, наповнений різними нитками й парою спиць. Напис закликав: «Нашим хлопцям потрібні шкарпетки. Мерщій в'язати!». Інший постер демонстрував суворий величезний червоний хрест, поруч із яким стояла медсестра в легкій сукні й на вигляд зовсім не практичному плащі. Рука медсестри наче погойдувала похилені ноші, на яких лежав поранений солдат, закутаний разом із ношами в темну ковдру. Медсестра здавалася гігантською з моєї перспективи, а солдат немов міг зісковзнути з нош ногами вперед, якщо медсестра не поверне свій спрямований удалечінь погляд на те, що в неї під руками. Під цим зображенням був підпис: «Найкраща Мати Світу».

Я штурхнула ліктем Сару й указала на постер.

– Думаєш, це Богоматір?

Проте Сара вже не могла мені відповісти. Пролунав стукіт ціпка по дерев'яній підлозі, і ми всі повернулися в бік огрядної місіс Бейкер, удягненої в сталево-сірий костюм із поясом. Це була грізна жінка, яка приїхала з Бостона допомагати з навчанням добровольців. Здавалося, вона здатна виграти війну однією рукою, тільки посадить її на корабель до Франції.

– Усім доброго ранку, – прогугнявила вона, не чекаючи. – Бачу, всім легко вдалося знайти нас. Війна триває, тож ми повинні продовжувати, ба навіть із подвійною силою, продуктивно працювати й шукати добровольців.

Дехто з дівчат заплодував. Це були наймолодші учасниці й ті, кому до нас дозволили приєднатися лише нещодавно.

Місіс Бейкер кивнула, і це змусило її підборіддя злитися з шиєю. Вона продовжила:

– Отже, декотрі з вас уже робили бинти для пальців і рук. Для тіла та ніг принцип аналогічний. Проте є певні важливі відмінності, яких нам треба дотримуватися. Я почну заняття

з самого початку для тих, кого не навчили цього. Спершу ми беремо шматки небіленого ситцю...

Поки я відтискала дощову воду з подолу спідниці, місіс Бейкер розповіла про довжину, ширину й силу натягу, а тепер почала демонстрацію. Вона передала кінець шматка тканини дівчині, яка сиділа найближче, і сказала:

– Піднімися, дорога. Одна з вас тримає рулон і відмотує необхідну кількість тканини. Інша – великими пальцями тримає тканину згори, а вказівними – знизу, ось так. Вказівні пальці міцно притиснуті до рулону, великі пальці витягнуті, щоб досягти максимального натягу. Все, піднімайтеся, і розпочинаємо.

Я недбало витягла скручений рулон тканини з одного з кошків, що вишикувалися в ряд на підлозі позаду нас. Цей ситець, нині такий білосніжний, скоро просочиться кров'ю й огорне покрите брудом і привабливе для мух людське тіло. Я бачила страждання солдатів на фотографіях у книжках, які розповідали про те, що тато називав «звірствами, які над нами вчиняли війська Союзу».

Мого брата Тоні, який був на сім років старшим за мене й нині служив у Франції, батько мав намір навчати за допомогою книжок і дискусій. Хоча й ніколи не проганяв мене з вітальні. Він завжди махав рукою, коли я вигравала щось просте на фортепіано, й садив мене собі на коліно.

– Сейри мають гарну славу в Монтгомері, – мовив він, гортаючи одну зі своїх книжок. – Ось. Це рідний будинок мого дядька Вільяма, там ріс його молодший брат Деніел, твій дідусь. Саме тут був створений перший Білий дім Конфедерації.

– Тобто вулиця Сейр названа на честь нас, татку? – запитала я з усією цікавістю семи- чи восьмирічки.

– Вона вшановує Вільяма й мого батька. Вони обидва зробили з цього міста те, чим воно нині є, діти.

Здавалося, Тоні сприймав сімейну історію Сейр як належне. А мене заворожували всі ці тепер покійні родичі, і я не втомлювалася розпитувати про їхні звершення. Я прагнула історій. Тато розповідав про те, як його батько Деніел Сейр заснував газету «Tuskegee», потому повернувся в Монтгомері, став редактором «Montgomery Post» і впливовим голосом у місцевій політиці. Ми слухали й про маминого брата, «великого генерала Джона Тайлера Морґана», який за кожної нагоди громив союзні війська й опісля став видатним сенатором Сполучених Штатів. Від мами я дізналася про її батька, Вілліса Махена, сенатора США від штату Кентакі. Завдяки його дружбі з сенатором Морґаном мої батьки й познайомилися на новорічному балі Морґана 1883 року. Одного разу дідусь Махен балотувався на пост президента.

Того дня в Червоному Хресті я думала про те, чи не стала наша сімейна історія тягарем для Тоні. Чи не була вона надто гнітючою. Може, тому він одружився з Едіт із сім'ї фермерів-орендарів і переїхав із Монтгомері, знайшовши роботу в Мобілі. Бути єдиним сином у сім'ї, який вижив, – але не первістком, не сином, якого назвали на честь діда, який свого часу ніс на своїх плечах левову частку відповідальності за долю Монтгомері, не сином, який помер від менінгіту у вісімнадцять місяців від народження, – що ж, це нелегкий тягар.

Розплутавши ситцеву скатку, я змінила хід своїх думок і простягнула вільний кінець Елеанор.

– Я вчора отримала лист від Артура Бреннана, – промовила я. – Пам'ятаєш його з нашої останньої подорожі до Атланти?

Елеанор зосереджено насупила брови, намагаючись сформувати початок скатки:

– Великі чи вказівні пальці мають бути внизу?

– Вказівні. Артурова родина вирощувала бавовну ще до Революції. У них усе ще залишилися раби, які не захотіли від

них іти. Тато каже, це живий доказ того, що дарма президент Лінкольн зруйнував Південь.

Вдало змотавши кілька шарів, Елеанор промовила:

– Артур – це хлопець із зеленим «дорт»? Тим блискучим автомобілем, на якому ми каталися?

– Саме так. Чудово було, правда? Артур каже, що «дорт» удвічі дорожчий за «форд» – десь на тисячу доларів або навіть більше. Суддя швидше станцює голяка перед будівлею суду, ніж витратить таку суму на машину.

Думка про це мене насмішила. Я продовжувала відмовувати ситець для Елеанор і уявляла, як татко виходить із трамвая у своєму костюмі в тонку смужку, зі згорнутою парасолькою і шкіряним портфелем у руці. Біля широких мармурових сходів будівлі суду припаркований зелений «дорт», його лискучий капот блищить, і лаковані підніжки сяють на сонці. Людина у фраку й капелюсі-циліндрі, якийсь посланець диявола, заманює мого батька жестом до машини, вони розмовляють, татко хитає головою, насуплює брови, розмахує своєю парасолькою. Махаючи пальцем, він із поважним виглядом читає лекцію про цінність і етичність надмірних витрат, людина в циліндрі рішуче хитає головою, і таткові не залишається нічого, окрім як роздягтися прямо на місці й піти в танок.

У своїй уяві та з поваги до батька я бачила його вдалині, і стояв він спиною до мене. Відверто кажучи, мені на очі ще не потрапляв оголений чоловік, хоча бачила маленьких хлопчиків і картини епохи Відродження, які, мені здавалося, були цілком репрезентативними.

– До речі, про голих людей, – Елеанор сперлася на стіл, щоб забрати в мене з рук кінець бинта. – Учора ввечері в кінотеатрі один льотчик, капітан Венделл Гаскінс, сказав... запитав мене, чи правда, що ти розгулювала навколо басейну в купальному

костюмі тілесного кольору. Він був у кіно з Мей Стайнер, а питав про тебе – хіба це не прекрасно?

Мей тоді відійшла в буфет і нічого не чула – хоч це виглядало по-джентльменськи.

– Як би я хотіла тоді бути там, біля басейну – принаймні для того, щоб побачити обличчя старших жінок! – сказала Сара.

– Ти була на танцях минулої зими, коли Зельда причепила гілочку омели до своєї спідниці? – запитала Ліві.

– Якби ж ви були у середу тут із нами! Зельда привласнила собі трамвай, у той час як водій стояв на розі й докурював цигарку. Там ми його й залишили з вираженими очима й помчали по Перрі-стріт!

– Зельдо, їй-бо, з тобою завжди найвеселіше.

Сара відповіла:

– І ти ніколи не потрапляєш у халепу!

– Усі бояться її татка, тому тільки розмахують пальцем перед нею й відпускають, – додала Елеанор.

Я кивнула.

– Навіть мої сестри його бояться.

– Але не ти, – сказала Ліві.

– Він гавкає значно більше, ніж кусає. Тож, Ел, що б ти відповіла капітану Гаскінсу?

– Я би сказала: «Ані пари з вуст, Капітане, але там не було жодного купального костюма».

Ліві фиркнула.

– Ось за це, Ел, я тебе й люблю, – посміхнулася я. – Продовжуй у тому ж дусі, і матрони й тебе обізвуть кепським дівчиськом.

Елеанор дотягнулася до миски зі шпильками на столі й закріпила кінець скатки.

– Він питав, чи є в тебе кавалер, хто твої батьки, чим займається твій татко, чи маєш ти братів і сестер...

– Може, він шукав приводу поговорити саме з тобою, Елеанор, – втрутилася Сара.

– У такому разі він би здогадався поставити хоча б кілька запитань, які б стосувалися мене, – Елеанор ніжно всміхнулася Сарі.

– Та ні, він точно запав на міс Зельду Сейр, що проживає на Плезант-авеню, 6, носить туфлі з відкритими носами й має янгольські крила за спиною.

– Й усмішку дияволиці, – додала Ліві.

– І чисте серце, – додала Сара.

Я вдала, наче мене нудить.

– Він сказав, що з Мей у них нічого серйозного, – продовжила Елеанор. – До того ж, він має намір подзвонити тобі.

– Уже телефонував.

– Але ти ще не відповіла: «Так».

– До осені в мене вже все розплановано, – сказала я, і це справді було так.

Серед хлопців із коледжу, які поки що ухилялися від армії, і навали офіцерів, які приїхали в Монтгомері навчати нових військових, мені цілком вистачає уваги.

Сара взяла мене за руку.

– Якщо він тобі подобається, не варто тягнути. Адже їх можуть перевести в будь-який день.

– Так, – погодилася Елеанор. – Зараз або ніколи.

Я висмикнула руку з Сариної долоні й витягла новий моток тканини з кошика позаду нас.

– Якщо ви не чули, іде війна. Зрештою, це може вийти зараз або ніколи. То навіщо мені це?

– Раніше тобі це не заважало зустрічатися з військовими, – зауважила Елеанор. – Він страшенно красивий...

– Це так. Може, якщо він ще раз зателефонує, я...

– Балачки прибережіть на пізніше, панянки – насварила їх місіс Бейкер, проходячи повз, склавши руки за спину

й випнувши груди, немов ніс бойового корабля. – Якими б важливими не були ваші справи, наші хоробрі юнаки будуть вельми вдячні, якщо ви швидше й уважніше працюватимете, щоб їм допомогти.

Коли місіс Бейкер пішла, я закинула голову, затулила очі рукою і промовила, як Мері Пікфорд:

– О, який сором!

2

Того вечора в бальній залі заміського клубу Монтгомері ніде було яблуку впасти. Крім юнаків і юнок із найвпливовіших сімей міста, тут зібралися кілька старших компаньйонів для дівчат і десятки офіцерів у формі, які стали почесними членами клубу, доки перебували в таборах Шеридан або Тейлор-Філд, що неподалік. Ці молодики незабаром приєднуються до своїх побратимів у повітряних силах чи на полі бою, але тієї миті вони були такі ж юні, щасливі й готові до романтики, як і будь-хто інший.

Наша балетна трупа готувалася за лаштунками. У красивих пуантах із затягнутими стрічками, в акуратно збитих балетних спідницях, ми фарбували губи й додавали рум'янцю до щік, хоча жодній із нас це не було потрібно – адже ми й так пашіли від спеки й хвилювання. Фінальна перевірка костюмів. Ще раз розтягнути сухожилля, розім'яти щиколотки, хруснути суглобами пальців. Наказ виплюнути жувальну гумку.

– Дві хвилини до початку, – оголосила мадам Кетерін. – Шикуйтеся.

Одна з молодших дівчат, Марі, трохи відсунула завісу, щоб зазирнути в глядацьку залу.

– Тільки гляньте на всіх цих офіцерів! – вигукнула вона. – Якби ж мені випало сьогодні танцювати соло.

– Може, і тобі випало б, якби танцювала так, як Зельда, – відповіла інша. – І поменше тістечок їла.

– Тш-ш! – шикнула я. – Це дитяча повнота. Усе, що тобі потрібно, – це час і практика, Марі.

– Ти виглядаєш, як принцеса, – зітхнула вона.

Мама зібрала моє хвилясте волосся в максимально тугий і охайний пучок та обрамила його вервечкою з крихітних чайних троянд із нашого саду. Квіти були такого ж глибокого рожевого відтінку, як і моє оброблене сатином трико, й на тон темніші за мою напівпрозору повітряну пачку. Я справді була принцесою, принаймні тут і тепер, – і тільки це для мене мало значення. Заграв оркестр, і я схвильовано очікувала на свій вихід. Я ще раз окинула себе оком: стрічки пуантів були міцно зав'язані, а край пачки не був заправленим у панчохи. Чи не забуду я зробити ще одне фуєте, яке професорка додала в останню мить? Чи не забудуть дві новенькі розступитися, коли я вийду на сцену за ними?

Однак варто було мені вийти на сцену, як хвилювання розчинилося і я відчула таку легкість, що готова була повірити, ніби одна з праль-креолок зачарувала мене. А може, причиною легкості було усвідомлення, що я нарешті покінчила зі школою? Або це був дух війни, яка досі тривала й додавала відчуття, що час летить невблаганно швидко? Як би там не було, моє тіло – гнучке й невтомне. Здавалося, щойно я розпочала танцювати, як оркестр заграв завершальні акорди й виступ закінчився під оплески й захоплені вигуки.

Вклоняючись, я поглянула на офіцерів у перших рядах. Як і ті, кого я вже зустрічала, ці офіцери були дещо старшими за моїх звичних кавалерів. Їхня форма з великими мідними гудзиками й високими, до коліна, шкіряними чобітьми надавала їм вишуканого вигляду, якого не вистачало місцевим хлопцям – навіть тим, що навчалися в коледжі. Солдатів

охоплювала атмосфера неминучих пригод, передчуття подорожей і боїв, крові й куль та, можливо, навіть смерті, і від цього вони були ще більш енергійними й живими.

Мені в око впала світліша за решту пара чобіт. Випрямившись, я ковзнула поглядом вище і над чобітьми побачила янгольське обличчя з виразними й зеленими, як Ірландське море, очима. Вони захопили мене й утримували дужче, ніж ту муху, що застрягла в павутині. Це були очі, які вміщали цілий світ у глибині своєї усмішки, очі, ніби...

Щось штовхнуло мене за руку.

– Зельдо, йди! – прошепотіла одна з молоденьких дівчат, легенько сіпнувши мене за лікоть, щоб я зайняла своє місце в шерензі, яка рушала до лаштунків.

Коли я повернулася в залу, переодягнувшись у свою сукню з корсетом та туфлями й оросивши себе краплею маминих парфумів, офіцера вже ніде не було. Я танцювала танго з хлопцем, якого знала все своє життя, а потім ще з пів дюжини танців із новим партнером на кожную нову мелодію. Піт проступав над бровами й на долонях, стікав по спині, я змінювала одного танцювального партнера на іншого, наділяючи всіх рівноцінною увагою. Вони були вдалим аксесуарам, ті хлопці. Хороші танцівники, гарні компаньйони, але нічого більше. Хоча їм я б цього ніколи не сказала. Значно веселіше, коли вони думають, ніби мають шанс.

Нарешті я вирішила перевести подих і взяти щось випити. Я стояла біля дверей, охолоджуючись і чекаючи, коли повернеться з освіжаючим напоєм мій останній партнер. До мене підійшов той самий офіцер у черевиках земляного кольору. Тільки тепер я зауважила його накрохмалений білосніжний комір під тунікою, м'який квадрат його підборіддя, досконалу мигдалеподібну форму очей, оточених пухнастими віями. Оце так!

Він уклонився.

– лейтенант Скотт Фіцджеральд, сподівався з вами познайомитися.

Його голос виявився глибшим, ніж я очікувала, без жодного сліду алабамського чи іншого південного акценту.

Я вдала, ніби його прямолінійність мене шокувала.

– Без жодного належного представлення одне одному?

– Життя нині може бути надто коротким, а ваш крайній партнер може повернутися будь-якої миті.

Він схилився ближче.

– Але запевняю вас, мною керує розважливість, а не імпульсивність чи невихованість.

– Що ж, генералу Першингу варто повчитися вашій стратегії. Зельда Сейр, – сказала я і простягнула йому руку.

– Зельда? Яке незвичайне ім'я. Сімейна традиція?

– Це циганське ім'я. З роману «Доля Зельди».

– Справді з роману? – він розсміявся.

– А що, ви думаєте, моя мати безграмотна? Жінки на півдні взагалі-то вміють читати.

– Ні, в жодному разі. Я вражений, ось і все. Персонаж роману, циганка... Це ж чудово! Розумієте, я письменник. І взагалі саме зараз мій роман розглядають у нью-йоркському видавництві «Скрибнерз».

Я зроду не знала про жодні видавництва. Але що я точно знала, так це те, що він тримався зовсім інакше, ніж інші хлопці – інші чоловіки, подумала я. Йому, мабуть, уже за двадцять. Його мова була просякнута драматизмом, притаманним людям, які звикли грати в театрі, як я. І коли ти проводиш стільки часу на сцені, ця звичка мимоволі просочується у твоє життя. Або ж навпаки.

– Я думала, ви офіцер, – сказала я у відповідь.

– Це моє другорядне заняття.

– У вашій вимові зовсім не відчувається Південь, лейтенанте. Де ваш дім?

– Був у Принстоні, доки мені не присвоїли офіцерського звання. Військову підготовку проходив у Нью-Джерсі, – сказав він. – А дитинство провів у Міннесоті, місто Сент-Пол.

– Янки аж до кісток, – я крадькома глянула за його плече. Незважаючи на спрагу, тепер я сподівалася, що мій партнер не повернеться.

– Так, хоча відтоді, як мене направили в табір Шеридан, Південь мені дуже припав до душі. І з часом почав подобатися ще дужче.

У його чарівних очах читалося те, що мама назвала б «наміром». Якийсь блиск, іскра, вогник, світло.

У казках, які я читала в дитинстві, було безліч слів на позначення такого погляду.

– Що ж, це, вочевидь, додасть вам популярності в тутешніх місцях, – відповіла я.

– Маю надію.

Він усміхнувся, і я відчула, як його усмішка вібрацією торкнулася мого тіла. Певно, так почуваються ті, хто пройшов крізь привида чи крізь кого цей привид пройшов сам.

– Маю надію, – повторив він, щойно оркестр заграє вальс, – і бажання запросити вас на цей танець.

– А я чекаю на одного симпатичного хлопця з Бірмінгема, який повинен повернутися з напоями. Страшенно спекотно. Не уявляю, як ви можете тут бути в цьому всьому, – я вказала на його форму, – й не хочете роздягнутися і стрибнути в якусь водойму.

– Вочевидь, річ у тім, що у водоймах немає ані музики, ані прекрасних юних пані. Танці, як мені вдалося помітити, чудово відволікають від незручностей, заподіяних вовняним одягом. Невже ви не виручите?

Він простягнув мені руку. Як я могла відмовити йому? Та й навіщо було відмовляти?

– Мабуть, таким чином я і справді послужу на благо батьківщини, – промовила я саме тоді, коли хлопчик із Бірмінгема підійшов з пуншем. Я вирвала в нього келих, осушила його одним рухом і, повернувши назад, промовила:

– Неймовірно дякую!

Тоді я дозволила Скотту відвести мене в зал. Він танцював не гірше за інших моїх партнерів – можливо, навіть краще. Здавалося, що енергія, яка переповнювала мене тієї ночі, передалася йому. Ми кружляли у вальсі так, наче танцювали разом цілу вічність.

Мені подобався його запах: крохмалю, вовни, парфумів.

Його зріст, на п'ять дюймів вищий за мої п'ять футів чотири дюйми, здавалося, був ідеальним. Власне, як і ширина його плечей. У тому, як він тримав мою руку, була формальність і була близькість, а в тому, як інша його рука обіймала мене за талію, було щось власницьке й нерішуче водночас. Його синьо-зелені очі були ясними й таємничими заразом, а кутики губ натякали на ледь помітну усмішку.

Усе це вивело мене з рівноваги, незважаючи на те, що танцювали ми доволі вправно. Це було зовсім незвично для мене, але, боже, як це мені сподобалося!

Дві години по тому ми стояли одне навпроти одного в рожевому світлі вуличного ліхтаря, у той час як позаду нас клуб покидали останні відвідувачі. Будь-якої миті мала з'явитися Елеанор, і за нею – водій її тата, щоб відвезти нас додому у своєму старому фаєтоні, яким і я одного разу вже мала нагоду керувати. Мені тоді було дванадцять, і коні ледь не помчали зі мною разом у невідомому напрямку, але весь віз наступної миті перевернувся, і мене викинуло на живопліт.

– Розкажіть мені більше про книжку, – попросила я. – Я ніколи не була знайома з кимось, хто здатен написати щось

більше за газетну статтю. Ну, мама одного разу написала коротку п'єсу, але це навряд чи рахується, адже то був мюзикл для благодійного балу, тривалістю всього чотирнадцять хвилин. Ми тут постійно влаштовуємо благодійні бали. Ви таке робите в себе на Півночі?

Він засміявся.

– Так ви хочете дізнатися про мій роман чи про суспільні звичаї в Сент-Полі?

– Про роман. І про звичаї. Розкажіть мені про все що тільки можна, доки Ел не відтягла мене від вас.

– Давайте так: я надішлю вам один розділ, і ви самі зможете його оцінити. І в майбутньому зможете розповідати, що були серед перших, хто прочитав феноменальну першу книгу Ф. Скотта Фіцджеральда.

– Ф. Скотта?

– Френсіса – мене назвали на честь кузена Френсіса Скотта Кі – чули «Прапор, усипаний зірками»¹?

– Не впевнена...

– О, так. До того ж «Ф. Скотт» звучить поважніше, правда? Авторитетно.

– Абсолютно, – кивнула я. – Я вже поважаю вас ще дужче, хоч іще й не прочитала жодного вашого рядка. Уявіть, як я вами захоплюватимуся, коли таки зроблю це. А коли світ побачить ціла ваша книга... – я залишила речення незавершеним, дозволяючи його уяві заповнити решту.

Я хотіла, щоб він розповів мені більше про те, як йому це вдалося – написати цілий великий роман. Про те, що він любить читати. Я хотіла розповісти йому про те, що люблю читати я. А потім ми могли б поговорити про якусь із тих книжок. Наприклад, про Індію – я зачитувалася Кіплінгом скільки

¹ «The Star-Spangled Banner» – національний гімн США (Тут і далі: *прим. пер.*).

себе пам'ятаю. Або про вигадану Костагуану з «Ностромо» Джозефа Конрада – чи чув він коли-небудь про неї? Де, на його думку, вона знаходилась? Чи читав він «Тарзана – приймака мавп»? Африка – про це можна було б також поговорити!

– Ну, на «цілу книжку», мабуть, доведеться ще почекати, – сказав він. – На жаль. Але поки я дам вам дещо інше, якщо ви не проти. Ви любите читати?

– Я готова читати що завгодно. Нещодавно моя подруга Сара Гаардт надіслала мені дуже дивну історію, «Герленд». Вона була опублікована в журналі. У ній ідеться про суспільство, яке складається винятково з жінок. Не дуже припала мені ця історія до душі.

Він широко всміхнувся.

– Приємно чути.

Ніхто з моїх знайомих хлопців не цікавився книжками. Їм дужче подобався футбол, коні чи мисливські собаки. Я поглянула на Скотта – залите рожевим світлом його волосся, шкіра й очі полум'яніли радістю, честолюбством, натхненням, і від цього сліпучого блиску мені паморочилося в голові.

– Он де вона! – вигукнула Елеанор, ковзнувши рукою по моїй талії. Її супроводжував якийсь здоровань. – Думала, ти втекла, як минулого разу.

– Утекла? – втрутився Скотт. – Якби я знав...

– Курити, – виправила ситуацію Ел, щойно я вщипнула її. – Утекла курити з парою старших дівчат.

– Старших за?..

– Сімнадцять, – відповіла я. – Мені сімнадцять до двадцять четвертого липня – тобто через двадцять шість, ну, майже двадцять п'ять днів, враховуючи, що ось-ось проб'є північ, мені виповниться вісімнадцять.

– Після чого вона стане значно менш капосною, сподіваюся. Ми не дуже багато куримо, – запевнила його Ел. – Але це корисно для запобігання болю в горлі.

– Це корисно для того, щоб почуватися добре, – втрутилася я. – І саме тому закон і мій татко були завжди проти того, щоб жінки це робили.

– А ви, до речі, хто? – Ел звернулася до Скотта. Вона вказала на свого супутника. – Це Вілсон Креншоу Вітні Третій, мій новий друг, який ось-ось нас покине.

– Скотт Фіцджеральд, єдиний і неповторний, – звернувся Скотт до них обох. І, глянувши на мене, додав: – Який дуже не хоче робити те саме.

– Я просто ненавиджу думку про те, що мені потрібно їхати додому, – відповіла я. – Якби я не була дівчиною...

– ...Чи можу я наполягати, щоб ви дозволили мені зателефонувати вам завтра?

– Це мене втішить, – сказала я.

Фаєтон загальмував перед нами. Я пішла слідом за Ел до дверей, додаючи:

– Резиденція судді Ентоні Сейра. Оператор вас одразу з'єднає.

Розкидані небом ранкові хмари до обіду сформували велетенські колони з пласкими, немов ковадла, верхівками. Я лежала на ліжку, розкривши щоденник і тримаючи в руці олівець. Одним вухом я намагалася вловити звуки грому, він міг покласти край моїм вечірнім планам, а другим – очікувала трьох коротких дзвінків, що вказували б на телефонний виклик до нашої резиденції. Скотт досі не подзвонив, і я вже була впевнена, що не подзвонить.

«Самі слова, й жодного змісту, – подумала я. – Напевно, всі письменники такі».

Біля дверей моєї спальні з'явилася Тутсі:

– Час пити чай. Кеті принесла лимонний пиріг і сендвічі з помідорами, а я маю джин.

– Значить, мама пішла.

– Дитинко, мені двадцять дев'ять. Їй-бо, вже не школярка.

– І все ж ти досі чекаєш, поки мама піде, аби перехилити чарочку.

– Намагаюся бути тактовною. У будь-якому разі хвилюватися дужче нам слід через тата... Боронь боже, він побачить мене з сигаретою. Я приготую м'яту з малиною до джину. Ти з нами?

– Так, звісно, – я поглянула на свій щоденник, у якому писала про свою ранкову роботу в Лізі служіння країні. Ми, добровольці, подавали каву з пампушками солдатам у буфеті залізничної станції, і один одружений офіцер поклав на мене око. І хоч я розуміла, що мені доведеться його розчарувати, я все ж позагравала з ним. Він був привабливим і веселим, то що тут поганого? З ним я лише хотіла, аби час пролетів швидше до моменту, коли я повернуся додому й мені зателефонує чарівний лейтенант.

– Як ти знала, що закохалась у Ньюмана? – спитала я сестру Тутсі.

– Ого-го! – вона присіла поруч зі мною. – Хто він? Розповідай.

Згори почувся голос Кеті:

– Міс Розалінд, що ви вирішили?

– Що ми вирішили? Пиріг?

Я скривила носа.

– Сендвічі, – вигукнула Тутсі. – І промий під водою ті ягоди, добре?

– Ага-м.

Тутсі знову повернулася до мене.

– Мерщій розповідай.

– Нема чого розповідати. Думаю, варто розуміти, на що звертати увагу, ось і все. Ознаки справжнього кохання, маю на увазі. Це десь як у Шекспіра? – я випрямилася у кріслі й узяла руку Тутсі. – Ну, знаєш, із її ахами-охами, трепетом у серці, удаваністю і божевільям?

Унизу почувся дзвінок телефону, моє серце стиснулося.

– Так, – вона відповіла, дивлячись на мене широко розплющеними очима й міцно стискаючи мою руку в своїй. Я підстрибнула. – Усе саме так. Кріпися, сестричко.

КУПИТИ